

Сарајево, 07.05.2020. godine

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Н/р: др. Зоран Тегелтија
Путем Генералног секретаријата
Трг БИХ бр. 1
71000, Сарајево

ВРЛО ХИТНО !!!!

ПРЕДМЕТ: Фискалне мјере за савладавање кризе изазване корона вирусом и приједлог уштеда у Буџету БИХ, тражи се, -

Поштовани,

Репрезентативни синдикати институција Босне и Херцеговине и то: Синдикат Управе за индиректно-неизравно опорезивање, Синдикат државних службеника и запосленика у институцијама БиХ и Савез синдиката полицијских органа БиХ (у даљем тексту: Репрезентативни синдикати), у протеклом периоду су активно пратили ситуацију везану за ширење пандемије корона вируса, али и мјере којима би се санирале штете узроковане овом пандемијом. Репрезентативни синдикати су, у складу са својим програмским циљевима подузели одређене активности на заштити здравља и живота запослених у институцијама БиХ, а исте ће наставити и у наредном периоду. Међутим, Репрезентативни синдикати изражавају забринутост у вези са одређеним најавама у погледу приједлога за ублажавање економских последица кризе узроковане пандемијом коронавируса, а које би се односиле на смањење ионако ниских примања запослених у институцијама Босне и Херцеговине.

Итекако свјесни да ће ова пандемија имати изразитог утицаја и на економска кретања и прилике у Босни и Херцеговини, подржавамо све приједлоге који се односе на помоћ и подршку угроженим категоријама друштва и гранама привреде те очувању радних мјеста у реалном сектору.

Међутим, Репрезентативни синдикати указују предлагачима рјешења да је, прије свега од пресудног значаја: усвајање Буџета Институција Босне и Херцеговине за 2020. годину, посебно из разлога што у овој ситуацији Одлука о привременом финансирању не даје могућност пружања конкретних мјера помоћи и подршке.

Такође, истичемо чињеницу да велики дио Буџета Институција БИХ усмјерен на плате и накнаде одлази на плате и накнаде изабраним и именованим лицима у институцијама БиХ чија примања на мјесечном нивоу износе 3.000,00 - 6.000,00 КМ, док државни парламентарци уз све бенефите остварују примања и преко 6.000,00 КМ. У исто вријеме запослени у институцијама БиХ са ССС остварују примања од 475,00 КМ, а са ВСС од 997,00 КМ...

Од укупног броја запослених у институцијама БиХ око 60% запослених остварује примања нижа од просјека БиХ, док око 20% запослених остварује тек просјечну плату.

Наиме, Репрезентативни синдикати су и у ранијем периоду апеловали на неравноправан положај запослених у институцијама БиХ у односу на именована и изабрана лица али и у односу на запослене у институцијама на нижим нивоима власти у Босни и Херцеговини, ентитетима, кантонима и општинама, те овом приликом поново скрећемо пажњу на ово питање и истичемо да је крајње вријеме да се ова дискриминација исправи, те да се уопште не узима у разматрање могућност смањења примања запосленима у институцијама БиХ из разлога што би се таквом мјером већина запослених у државним институцијама довела на руб егзистенције.

Према стручном мишљењу економских аналитичара Репрезентативних синдиката који се баве проблематиком фискалне политике, управо мјере смањења плата и таквих уштеда довеле би до потпуног колапса привредног система у БиХ. Поучени кризом из 2009.године (због које и до појаве ове кризе плате никада нису враћене на ниво из 2008.године), те узимајући у обзир да је због најаве о уштедама у Буџетима дошло до смањене привредне активности, која је резултирала падом прихода од ПДВ-а, како је у медијима изнијет податак: за око 20%, а што је од пресудног утицаја на све нивое Буџета, те у вези с истим смањивање плате била би тотално погрешна мјера која би се аутоматски генерисала на потрошњу.

Наш приједлог је управо супротан: вратите основицу бар на ниво из 2012.године, када већ није могуће исту вратити на ниво из 2008.године. Са тих додатних 25 мил.КМ, кроз потрошњу у Буџет би се вратило скоро 5 мил.КМ, само ПДВ-а, а осталих 20 мил.КМ били би подстицај за привредну активност. Такође, умјесто отказивања свих инвестиција у Институцијама БиХ, неопходан је супротан корак: хитно се морају све инвестиције покренути, како би се привреда могла ангажовати усљед пада пословања на иностраном и домаћем тржишту. Основни циљ јесте да се повећа привредна активност, како би се очувала радна мјеста, а са њима потрошња, која је основ за највећи дио буџетских прихода. Већ смо у априлу мјесецу видјели да без потрошње нема ни буџетских прихода (нити индиректних, нити директних). Уколико спасимо радна мјеста, неће бити потребе за исплатама накнада за незапослене. Иако није у надлежности Савјета министара нити Парламента БиХ, апелујемо на Вас да утичете на страначке колеге на нижим нивоима, да се хитно донесу фискалне мјере за растерећење привреде као што су:

- Повећање минималне плате на 600,00КМ (у оба ентитета),
- Смањење стопа доприноса на 30% (са 33% у РС, а у ФБИХ укидање стопа доприноса на плате и смањење стопа доприноса из плата),
- Повећање личног одбитка на 1.000,00 КМ (тренутно у РС износи 500,00 КМ, а у ФБИХ 300,00 КМ),
- Неопходно је ХИТНО задужење код ММФ-а, других иностраних кредитора или код комерцијалних банака у БИХ у минималном износу од 2 милијарде КМ под повољним условима, а како би се пребродила ова криза. С обзиром на однос дуга БИХ и њеног БДП-а, имамо могућност да се задужимо за овај износ без опасности да дођемо у ситуацију презадужености.

Ове једноставне мјере би ослободиле у буџетима на свим нивоима стотине милиона КМ, који би се могли директно усмјерити у фондове у кратком року, док би у дугом року због повећања привредне активности и повећања минималне плате фондови били стабилизирани и остварили одређено повећање прихода након нормализације економских токова, а вишак средстава би се могао користити за капиталне инвестиције. То би значајно сузбило сиву

економију (добро је познато да се исплата дијела плате врши у ковертама) у реалном сектору, а истовремено би дало простора привредницима да плаћају раднике легално и путем рачуна, јер им држава не би узимала 70% на исплаћену плату радника.

➤ Апелујемо на Савјет министара и Парламентарну скупштину БиХ да покажу друштвену одговорност и утврде законски основ за корекцију превисоких примања (сва примања изнад 2.500,00 КМ) и накнада именованим и изабраним лицима у институцијама БиХ ради остварења неопходних уштеда.

➤ Апелујемо да се изврше остале корекције буџета, на другим синтетичким позицијама, истовремено враћајући основицу за плате на ниво из 2012.године за запослене у институцијама БиХ.

➤ Молимо да покажете одговорност, да се не би поновиле грешке из 2009.године, од којих се ни десет година касније нисмо успјели у цјелости опоравити.

➤ Стављамо Вам на располагање наше економске стручњаке, који су уједно и Ваши, самим тим што су запосленици Институција БиХ, а како би креирали неопходне законске мјере за савладавање постојеће кризе и дјеловали на спас економије.

➤ Иницирамо именовање Ваших представника у заједнички Преговарачки тим са представницима Репрезентативних синдиката, ради провођења даљњих активности у процесу утврђивања реалних коефицијената за плате и наставка започетог колективног преговарања.

С поштовањем,

СУИНО

Предсједница:

Ана Мрњавац

Број: 27/9-05/20 od 07.05.2020.god

СДСЗ БИХ

Предсједница:

Лејла Чопељ

Број: 05-SD-81
od 11.05.2020

САВЕЗ СИНДИКАТА ПО БИХ

Предсједник:

Драган Крвавић

Број: 38/20.11.05.2020